

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7365 Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.017

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Telefoni uredništva: dnevna služba 2950 — nočna 2996, 2994 in 2950

Iskaja vam dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Sinovom Francije!

Slovo Slovencev in Hrvatov

Truplo blagopokojnega kralja-Zedinitelja so danes ob 1. popoldne odpeljali iz Zagreba v prestolico

Zagreb, 15. oktobra. b. Mimohod poleg krste z ostanki pokojnega kralja Aleksandra je trajal vso noč. Danes pa so se zopet nepregledne množice zgrnile pred postajo in potrpeljivo čakale, da pridejo na vrsto. Ker ni bilo mogoče, da bi vse te množice do odhoda mrtvega kralja prišle na vrsto skozi dvorsko čakalnico, so okoli 11 popoldne prenesli krsto s posmrtnimi ostanki kralja pred postajo in jo položili na katafalk. Goste vrste naroda so se vrstile do zadnjega trenutka. Naval je bil tak, da šolski otroci sploh niso prišli na vrsto. Ko je narod tiho in pobožno šel mimo mrtvega kralja, je tiho jokalo. Joka se niso mogli zadržati niti stari možje, niti vojaki.

Okrog poldne so začeli reditlji in vojaki vršiti zadnje priprave za prihod dvorskega vlaka na postajo. Imeli so težko delo, kajti na peronu in pred postajo je bilo tako mnogo ljudi, da je trajalo dolgo časa, predno so mogli napraviti prostor. Končno se jim je le posrečilo izprazniti peron in pripraviti vse potrebno za spreved od postaje do dvorskega vlaka. Sokoli so nosili ogromne množice cvetja in vencev, ki so jih položili ob krsti mrtvega kralja Zagrebčani, čeprav je bilo izrečno rečeno, da se cvetje in venci ne bodo polagali v Zagrebu. Vse to cvetje so prenesli v dvorski vlak. Ono cvetje, ki ni moglo iti v vagon, so položili ob krsto junaškega kralja.

Črni vagon z belim križem

Točno ob 12.35 je prispel pred dvorsko čakalnico vlak, ovit v črnilo, na katerega je bil priključen vagon za prevoz posmrtnih ostankov velikega pokojnika. Na tem vagonu sta bila na vsaki strani po dva velika bela križa. V sredini je bil vagon odprt, tako, da je vsak lahko videl krsto, ki je bila postavljena v njem. Na peronu je bilo veliko število odličnikov, predstavnikov vojaških, cerkvenih in civilnih ustanov. Poleg podbana Hadžija in armijskega komandanta sta bila tudi zagrebški nadškof dr. Ante Bauer in spremstvu novega škola koadjutorja dr. Stepinca. Poleg so stali tudi grško-katoliški škof dr. Dionizij Njarađ, ljubljanski škof dr. Gregor Rožman in mariborski škof dr. Tomažič.

Na peronu je bilo mnogo kmetov iz Sestine in iz okoliških zagrebških vasi v narodnih nošah. Ogromno je bilo število kmetov, ki so s solzami v očeh gledali na krsto, v kateri bo našel svoj zadnji počitek viteški kralj, oni kralj, ki so ga še pred kratkim videli, se z njim prisrčno razgovarjali. Kmetje v narodnih nošah so se postavili pred dvorskim vlakom ob strani vojaštva, Sokola in kraljeve garde. Končno je prišel knez Arsen v spremstvu častnikov ter podal roko pohnutnemu polkovniku kraljeve garde Ljubisi Živkoviću. Oči obeh so se zarosile. V tem trenutku je godba zaigrala Chopinovo posmrtno koračnico, znak, da so krsto s kraljem dvignili z odra in da jo nosijo proti dvorskemu vlaklu.

polnih vlakih v Zagreb, so prinesle to cvetje s seboj. Tudi iz Slovenije je prišlo mnogo ljudi, ki so prinesli planinske cvetje kot zadnji pozdrav slovenskih planin svojemu kralju v Zagreb. V Zagrebu se nahajajo kmetje in narodi iz vseh krajev države: iz Zagorja, Primorja, Slovenije, Slavonije, Podravine, Posavine, Međimurja in Prekmurja. Mimohod, ki je trajal polnih 26 ur, se je prekinil ob 12.40. Tedaj so morali ustaviti silne množice ljudi, katerih je bila edina želja, da se poklonijo mrtvemu kralju. Od dvorske čakalnice do vlaka je bil postavljen gost spalir in peron je bil nabito poln ljudi. Hrvatski metropolit je globoko potri blagoslovil mrtvo truplo kralja. Ves čas so zvonili zvonovi zagrebških cerkva, posebno oni iz stolnice. Topovi so streljali na bližnjih gričih, nad Zagrebom pa je letalo pet eskader letal. Na čelu je bilo poveljniško letalo in v sestavi te skupine se je nahajala tudi češkoslovska letalska eskadra, ki je davi rano priletela iz Prage ter prinesla zadnje pozdrave bratskega češkoslovskega naroda junaškemu kralju mučeniku. Letela je tudi eskadra trimotornih bombnih letal. Vsa letala so bila v polni bojni opremi. Ostro živžganje motorjev je motilo tišino, ki je vladala pri prenosu mrtvega kralja na vlak.

Slovenci ob krsti vladarja

Ljubljana, 15. oktobra.

Pri poklonitvi zemskih ostankov blagopokojnega kralja v Zagrebu je bila dravska banovina številno zastopana.

Pri prenosu krste iz dvorskega vlaka v čakalnico je zastopal kraljevsko baneko upravo in dravsko banovino sploh in se v njunem imenu poklonil zemeljskim ostankom nesmrtnega kralja pomočnik bana gospod dr. Pirkmajer z soprogo.

Delegacije iz dravske banovine so začele že s popoldanskimi vlaki prihajati v Zagreb in se uvrščati med občinstvo, ki je čakalo pred glavnim kolodvorom, da izkaže zadnje počastitve nesmrtnemu kralju. Največ zastopnikov pa je dospelo s posebnim vlakom, ki je odhajal iz Ljubljane ob 22.30 in ki je dospel v Zagreb ob 2.30. Vlak je odpeljal iz Ljubljane preko 400 ljudi, vstopale pa so vanj na vseh postajah do Zagreba večje ali manjše delegacije. V Židnem mostu so se pridružili udeleženci iz Maribora, Celja in drugih krajev ob progi severno od Zidanega mosta, po številu okrog 280. Večje število udeležencev pa je vstopilo tudi v Zalogu, Litlji, Radečah, Sevnici, Rajhenburgu in Vidmu. V Zagreb je vlak pripeljal okrog 1300 ljudi.

Po že prej izdanih navodilih zastopnikov banke uprave se je po prihodu pred vlakom samim takoj v najlepšem redu in brez vsakega hrupa formalno spreved, ki se je počasi približal vhodu v dvorsko čakalnico. Temu sprevedu so se pridružile množice drugih Slovencev, ki so prišli v Zagreb že s prejšnjimi vlaki. Približno ob 3.15 se je začel spreved z delegacijami kraljevske banke uprave, pod vodstvom gospoda pomočnika bana na čelu, pomikati v vrstah po tri skozi čakalnico mimo katafalka s krsto. Zastopniki akademskega pevskega zbora in ljubljanskega veleosejma so položili pred krsto krasna venca, dočim so mnogi udeleženci položili šopke cvetlic.

Spreved se je pomikal v vzornem redu, na obrazih vseh udeležencev se je opazila vidna ginenost, ko so se poklanjali manom blagopokojnega kralja, mnogi, zlasti žene, pa so tiho plakale. Spreved se je skozi čakalnico pomikal 40 minut in je šlo v njem približno 2500—3000 ljudi. Veliko Slovencev pa se je poklonilo med množicami prebivalstva iz dravske banovine tako, da lahko računamo na udeležbo Slovencev nad 5000 ljudi.

Večina delegacij se je vrnila z vlakom, ki je odhajal iz Zagreba ob pol 5 in je prišel v Ljubljano ob pol 10.

Belgrad pričakuje

Belgrad, 15. okt. AA. Na vseh postajah od Zagreba do Belgrada, koder je vozil dvorani vlak s posmrtnimi ostanki blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, so se zbrale velike množice ljudstva. Posebno močna je bila udeležba katoliške duhovščine. Na postaji v Slavonkem Brodu je bilo nad 10.000 ljudi. Sprejema se je udeležil tudi škof Aksamović z vso duhovščino.

Belgrad, 15. oktobra m. Danes so se pričele zgrinjati v naši prestolici ogromne množice ljudstva, ki se bodo jutri poklonile posmrtnim ostankom blagopokojnega kralja in prisostvovala pogrebnim svečanostim. Mesto se je odelo še bolj v črnilo, posebno na ulicah, po katerih bo šel žalni spreved. Tako so danes pročela vseh ministrstev zagnjena v globoko črnilo. V starem dvoru so bila nocoj končana vsa dela v veliki sprejemni dvorani, kjer je postavljen sredi zelenja in svečnikov katafalk, na katerega bodo položili truplo pokojnega kralja. Množice ljudstva bodo hodile kropit svojega kralja v veliko sprejemno dvorano po posebnih stopniščih, ki so bila v ta namen zgrajena.

Iz inozemstva so že pričele prihajati semkaj razne delegacije, ki bodo zastopale na pogrebu svoje države. Te delegacije se bodo povečini nastanile v poslaništvih svojih držav, deloma pa v hotelih. K obrednim svečanostim prihajajo tudi številni inozemski časniki. Prišlo jih je že okoli 50, na poti pa jih je še okoli 200. Prišli so tudi kinoperaterji vseh svetovnih filmskih podjetij. Ker so vse sobe v hotelih rezervirane za visoke osebnosti inozemskih delegacij, je bil centralni tiskovni urad pri predsedstvu vlade prisiljen, prositi belgrajsko meščanstvo poto mbelgrajskega časopisa, da po možnosti odstopi razne sobe odnosno postelje, da bodo na razpolago inozemskim časnikarjem. Belgrajsko meščanstvo se je dragevolje odzvalo tej prošnji, tako da bodo imeli časnikarji potrebna prenočišča. Za časnikarje je določen poseben prostor za več kot 500 oseb, tako da bodo mogli točno poročati inozemstvu dogodke pri pogrebu.

Velike množice, ki so že danes tekom dneva prispele v Belgrad, se v večernih urah že postavljajo na pločnike, da si zagotovijo mesta, od koder bi lahko videli prenos smrtnih ostankov tragično preminulega kralja. Z obrazov teh ljudi, ki so prišli nekateri v Belgrad 20 do 30 km daleč, se čita globoka žalost, ki popolnoma odgovarja splošnemu razpoloženju prestolnega mesta. Danes je belgrajska občina ovila v črnilo vse droge po ulicah, na katerih so pripete obločnice, katere so tudi zavite v črnilo in mečejo blede svetloba na tlak, kjer se meša njihova svetloba z blede lučjo številnih sveč, prižganih v izloženih oknih. Tako odeta v globoko črnilo in tujo pričakuje naša prestolnica vrnitev svojega mrtvega kralja.

Kako in kdaj potovati v Belgrad

Za udeležence iz Dravske banovine, ki se nameravajo udeležiti pogrebnih svečanosti v Belgradu, bo pripravljen poseben vlak.

Ta vlak bo vozil iz Ljubljane v torek, dne 16. oktobra 1934 in sicer ob 23.20 uri in prispe v Belgrad dne 17. oktobra 1934, med 13. in 14. uro. Vlak se bo na navedeni progi ustavil na vseh postajah Dravske banovine, od Dobove dalje se pa ustavlja samo na postajah, na katerih postajajo brzovlaki.

S sledečih postaj odhaja ta vlak: Litija 0.14, Trbovlje 0.47, Židani most prihod 1.09, odhod 1.24, Sevnica 1.55, Videm-Krško 2.22, Brezice 2.38, Dobova 2.48.

Na ta posebni vlak imajo priključek udeleženci iz Maribora z vlakom ob 21.40, št. Ilija 21.11.

Murske Sobote 18.10, Gornje Radgone 17.44, Ljutomer 18.54, D. Lendave 14.40. Udeleženci iz Dol. Lendave morajo v Pragerskem čakati na vlak, ki odhaja iz Maribora ob 21.40. Središča 19.38, Prevalj 18.33, Slov. Bistrice mesto z vlakom ob 18.27, Konjic 15.52, Rogatica 18.10. (Tudi udeleženci iz Slov. Bistrice, Konjic in Rogatica morajo čakati na vlak, ki odhaja iz Maribora ob 21.40 uri, kateremu vlaku so priključeni posebni vozovi za te udeležence). Bistrica-Boh. jezero z vlakom ob 17.20. Rateč 17.23, Jesenice 18.45, Kamnika 17.21, Tržiča 19.06, Metlika 16.39, Novega mesta 18.10, Straža-Toplice 17.42, št. Janža 17.38, Kočevja 17.56, Raketa 21.08, Vrhniko 17.29, Slovenjgradca preko Dravogradu ob 18.25, Velenja preko Celja 18.12. (Tudi udeležniki iz Velenja morajo čakati na vlak, ki odhaja iz Maribora ob 21.40 uri.)

Ta posebni vlak se vrača iz Belgrada 18. okt. 1934 med 22. in 23. uro. Točnejši čas odhoda se bo objavil naknadno.

Vse občinske uprave, društva, organizacije itd., se opozarjajo, da se prvenstveno poslužujejo tega vlaka, ker ni gotovo, če bo na rednih vlakih dovolj mest na razpolago. Nadalje se tudi opozarja vse udeležence, da bo radi pomanjkanja le manjše število vozov II. raz. pri posebnem vlaklu na razpolago. Nadalje se občinstvo obvešča, da bodo v Belgradu v četrtek 18. t. m. t. j. na dan pogreba že ob 6 zaprte za privatni promet vse ulice in ceste in da bo onim, ki prispejo po tem času v prestolnico, dostop v mesto skoro nemogoč. Zato tudi odpade poseben vlak v sredo 17. t. m.

Udeleženci iz Ljubljane naj takmaseje do torka, 16. oktobra t. l. opoldne, prijavijo svojo udeležbo mestnemu odboru in si tudi tamkaj preskrbijo objavo. Do tega časa naj si tudi že nabavijo vozovnice.

Zastopstvom, ki so svojo udeležbo prijavila neposredno drž. odboru za pogreb, bo ta odbor predvidoma preskrbel tudi zasilna prenočišča.

Nemčija in Madjarska rama ob rami

Berlin, 14. oktobra. AA. DNB poroča iz Budimpešte: Minister prosvete dr. Rust je z letalom odpotoval iz Madjarske in se vrnil v Berlin. Slovo v Budimpešti je bilo zelo prisrčno, kakor je izjavil minister Rust novinarjem. Naše naloge se niso nanašale na vsakdanjo politiko. Mi hočemo, naj bi bodoča pokolenja dobila obliko duha in idealov svetovne vojne. Mladina naj črpa iz duha vztrajnosti, hrabrosti in discipline. Nemčija in Madjarska hočeta po sedanjih hudih časih tudi v bodočnosti korakati druga poleg druge. Izmenjavali si bosta svoje vzgojne načine in duha svojih vseučilišč. Šele tedaj bo mogoče izjaviti, ali lahko korakata oba naroda tudi onstran interesov vsakdanosti v isti vrsti in enega duha. Moja sodba je jasna: Sma-tramo, da je vzgoja značilen prvi pogoj za narode, da se obdrže v prvih vrstah. Nemčija in Ma-

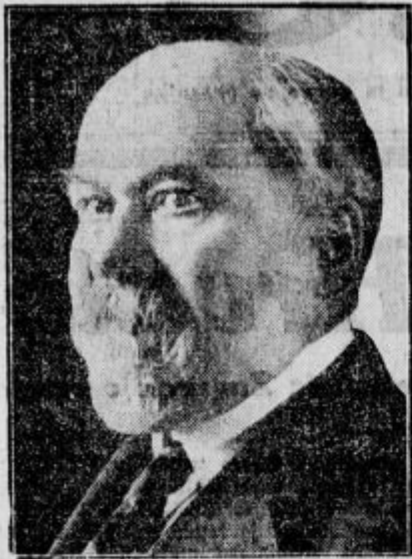
djarska bosta odselej pogostejše menjavali svoja naziranja in spravljali v stike svojo mladino, da s tem okrepita odnošaje tesnega prijateljstva med obema državama.

★

Rudarji zasuti

Lyon, 15. okt. AA. Na dnu rova v rudniku Saint-Pierre-Lapalud so našli dva zasuta poljska rudarja še živa, čeprav so bili izgubili že vso nado, da bodo katerega oba štirih zasutih rudarjev mogli še rešiti. Eden teh dveh rešenih rudarjev je pa kmalu nato zaradi splošne izčrpanosti podlegel.

† Raymond Poincaré

Paris, 15. okt. TG. Davi ob pol 4 je v tukajšnji kliniki umrl bivši večkratni predsednik vlade in dolgoletni predsednik francoske republike Raymond Poincaré, star 74 let.

Par dni za smrtjo svojega življenjskega tovariša in prijatelja Barthouja je umrl sedaj tudi Raymond Poincaré, eden največjih državnikov v zadnjih sto letih in največji državnik Francije od Napoleonovih časov. Za Francijo sta to dva zaporedna udara, ki jo bosta čustveno silno pretresla, saj s Poincaréjem izginja šola velikih politikov, ki je skozi več kot trideset let vladala Franciji in z njo vred vodila njevala tudi Evropo.

Največje na njem ni čudovita karijera, ki jo je napravil, kajti veliki značaj, ki jim pomaga bister razum, vedno neredijo svojo pot na površje in se uveljavijo, največje na Poincaréju je ravno to, da je svojo čudovito nadarjenost, ki mu značaja ni spridila, s samozatajivo nesebičnostjo posvetil vsestranski obrambi in napredku svoje domovine ter se povzpiral tako visoko nad svetovnonazorna nasprotja in nad raznolikost političnih idealov, da je bil priznan od vseh kot stebel, na katerega se lahko brez skrbi oslanja usoda celega naroda. Največje na Poincaréju je bila samodisciplina, ki se ji je podvrnil, ko se je kot um, ki jih ves čas svojega življenja ni imel mnogo poleg sebe, z vso strogostjo podvrnil diktaturi pravice, kot se je sam mnogokrat izražal, da je tudi v položajih, ko je takorekoč razpolagal s francosko državo in njenim ljudstvom, ostal strogo v mejah zakonitosti, ter se nicesar ni bal bolj, kakor da bi stori kakšno krivico posamezniku ali občestvu. »Esprit juridique« so ga imenovali Francozi, duh zakonitosti in pravnih norm, ki se nikoli ne da zapeljati, da bi svoje lastne nazore vsiljeval drugim kot najvišje pravne smernice, ampak priznava obstoj predpisov pravnega in pozitivnega prava, ki se jim mora slediti človek, brez ozira na to, s kakšno osebo, močjo razpolaga, ponižno podrediti. Kot takšen je postal simbol najbolj čiste demokracije, kajti edino trajno orodje, s katerim brani svoj obstoj prava demokracija, je spoštovanje zakonov in najvišja čednost pravega demokrata je brezobzirna služba pravici in pravičnosti. V 40 let dolgem političnem delovanju Poincaréja, in sicer na različnih prvih mestih državne uprave, pokojni ni zapustil za seboj niti sledu o kakšnem pregrešku zoper zakone ali zoper pravice posameznikov, četudi mu je včasih ta disciplina bila težka, ker ga je vsa njegova vzgoja in svetovnonazorna usmerjenost s silno močjo gnala med samovoljce. »Homme intègre«, človek čistega značaja in čistih rok, svobodomislec, če hočete, a ki je svobodno misli spoštoval tudi pri drugih, kulturno-bojno razborit vse svoje življenje, na dnu duše nestrpen nasprotnik krščanstva, a ki so ga naravnost in pozitivni zakoni vedno držali v mejah, tako, da je svoje najbolj plodovito delo političnega ustvarjanja preživel prav za prav v družbi svojih svetovnonazornih neprijateljev.

Kot državnik je pripadal tistemu velikemu rodu, ki je v Franciji zrasel v dobi narodnega ponižanja po porazu v francosko-nemški vojni, v kateri je bila izgnana Alžacija, Thiers, Gambetta, Barthou, Clemenceau, Ribot, Delcassé in on, Poincaré, so največji predstavniki tega »razreda«, ki se je od svojih mladih let zagrizel v nalogo, da opere madež iz l. 1871 in vrne Francijo nazaj Alžacijo in Loreno, 35 let je bil star, ko je bil prosvetni minister, 34, ko je postal finančni minister v vladi Dupuyja leta 1894. Vse njegovo delo — in on je bil zmogel ogromnega dela — je bilo usmerjeno v ta zadnji, najvišji cilj — sistematično so gradili ti moške narodno maščevanje na vseh področjih udeleževanja tako, da je zgodovina tretje republike pod njihovim vodstvom prav za prav

en sam val naraščajoče sile rodoljubja in narodne samozvesti, ki je omogočila strahoviti napor svetovne vojne in končno zmago ter zbrisanje 50 let starega narodnega madeža.

Predsednik republike je postal l. 1913. Socialist Jaurès je na dan izvolitve sicer zavljal v francoskem parlamentu »Poincaré, c'est la guerre, Poincaré pomeni vojno, in ta očitek je pobrala protifrancoska propaganda v svetovni vojni in po njej, toda v tej obliki je očitek gotovo velika krivica, ravno taka krivica, kot če bi ropar očital oropancu, ki si želi nazaj svojo last, da je tolovaj. V svoji predsedniški dobi je Poincaré razvil silno delavnost na področju evropske diplomacije. V njegovo dobo spada tudi izbruh svetovne vojne, ki je on ni želel, ki jo je skušal odvrniti, ki mu je bila pa vsiljena, a ki jo je vodil s takšnim neugasljivim optimizmom ob strani velikega »tigra« Clemenceauja, da je francoski narod naval vzdržal in v nadelovskem podvigu odvrnil katastrofo, ki mu je pretela. Pri mirovnih pogajanjih njegovih nasvetov niso več poslušali, kajti on, rodom iz Lorene, ki je poznal nemški značaj kot morda nikdo drugi v Franciji, je v protokolu prividu spoznal, kakšna nova Nemčija mora vstati iz mira, ki ji sicer nalaga ogromna bremena, a ki ji pušča državno skupnost. Zato je 1920 odločil predsedstvo in leto pozneje tudi vsako politično udeleževanje. Samo v »Revue des deux Mondes« je pisal in pisal dolge članke, kjer je neoprestano svaril pred prevelikim popuščanjem, češ, da so Francozi sicer znani zmagači v vojni, a da bodo podlegli v miru. L. 1922 so ga preprosto, da je prevzel predsedstvo vlade. Takrat je zopet zavil na tisto pot, ki jo je vnesel v nemško politiko toliko neizprososti, a tudi toliko doslednosti, da se je Evropa oddahnila. Trije angleški kabineti so zaporedoma padli vsled njegove neumljenosti vztrajnosti, ki so jo imenovali trmo, a ki je bila le logičen zaključek tako življenjsko zaokrožene miselnosti, kot je bila njegova. L. 1924 je odstopil in prišla je doba radikalnosocialistične čustvene politike, ki se je končala s politično polomijo v nemškem vprašanju ter s finančnim krškom državne blaginje.

V neizmerni zmešnjavi l. 1926 se je ves narod zopet obrnil do njega in ga zopet preprostil, da je sprejel predsedstvo vlade. Kdor ga je takrat videl pri delu, ne bo nikoli mogel pozabiti njegove osebnosti. Vladal je kot vlada diktator, parlament je nemo sprejemal vse njegove predloge, in v 14 dneh je bila denarna kriza mimo, zaupanje se je vrnilo, zlato: tudi. Takrat se je bila tudi tista velika parlamentarna bitka, ko je Poincaréju, ki je nepretrgoma in brez vsakega zapisa govoril 7 ur o samih finančnih vprašanjih, odgovoril v 3urnem govoru, tudi brez vsakega zapisa, poznejši predsednik vlade Andrej Tardieu. Na koncu se je Poincaré dvignil v največji tišini parlamenta in naslovil Tardieuja: »Vaš oče bi lahko bil, a srečen sem, da lahko rečem pred vsem narodom, da ste vi, gospod Tardieu, tisti edini v tej zborovalnici in v državi, ki se mu štejem v čast odgovarjati.« Takrat se je začelo, da vstaja v mladem Tardieuju morda edini politični potomec Poincaréja, ki je vreden tako velikega političnega naslednika. Poincaréjeva diktatura je trajala do novembra 1928. Francoz se hitro naveliča discipline, posebno, kadar čuti, da za materijalno blagostanje ni več potrebna. Sredi radikalnosocialističnih intrig (česaravno so radikalni socialisti bili Poincaréju kot kulturno-pokojni najbližji) je Poincaré odstopil in se hotel vrniti v zatišje, a se enkrat se je vdal prošnjam vseh političnih strank, ki so se vstrašile posledice njegovega odhoda, sestavljal novo vlado, izpeljal težavno pogajanja za Davesov načrt, za Youngov načrt, za poravnavo vojnih dolgov. Izmučen od dela in od intrig je končno odločil predsedstvo vlade junija 1929 — po dejanski diktaturi, ki je trajala ravno 3 leta — in šel v zatišje svoje podeželske hišice, od koder je le redkokdaj prišel v Pariz. Osamljen kot Thiers, kot Gambetta, kot Berthou, kot Ribot, kot Clemenceau, morda malo zagrenjen in užalošen, da francoska politika ni tako neizprosno trda, kot bi jo hotel, a končno le ves ponizen in vdan pred diktaturo demokracije, pred voljo ljudstva samega, ki mu je hotel služiti in mu je služil v mejah pravic, ki mu jih je ljudstvo odmerilo.

Sole za seboj ni zapustil. Zadnji od velikih mož, ki so izoblikovali sedanjo Francijo politično in v velikem obsegu tudi kulturno, je legel v grob. V težavnih urah za njegovo domovino, ki sicer z velikim pogumom rine skozi notranjepolitične težave, ki niso nič manjše, kot so bile one Dreyfusovega škandala, ki je pred vojno razrazil vse notranje obličje Francije, upanju pa, da bodo sedanje težave v veliki plodoviti demokraciji, v neizčrpni virih zdrave ljudske sile, rodile novo generacijo velikih rodoljubov, ki bodo nadaljevali delo, ki se navidezno konča s smrtjo tega največjega francoskega državnika v sodobni zgodovini.

Mi se klanjamo spominu tega velikana, saj je njegovo delo objemalo tudi skrb za naše narodno vstajenje.

Proglas bana dr. Marušiča

Težka nesreča, ki je zadela našo državo in neizmerno globoka žalost, ki je zadela ves naš narod ob smrti blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, je ustvarila razpoloženje, v katerem se porajajo in dobivajo vero različne neresnične vesti, katere se v zadnjem času zelo širijo med našim prebivalstvom. Take vesti širijo večinoma neodgovorne osebe, ki se ne zavedajo posledice takega ravnanja. Ni pa tudi izključeno, da se za razširjevalci takih vesti v ozadju skrivajo temni elementi, ki hočejo med našim, vsled grubnega zločina že itak močno razburjenim prebivalstvom ustvariti vznemirjenost, povzročiti zbehanost in negotovost s prozornim namenom škodovati naši zedinjeni državi in našemu zedinjenemu narodu.

Z zadovoljstvom in s ponosom ugotavljam, da se je vse naše prebivalstvo, združeno v neizmerno globoki žalosti ob krsti ljubljenskega viteškega kralja, zadržalo dostojno in mirno, kakor se to spodobi v tako resnih časih zavednim kralju in domovini zvestim državljanom.

Ugotavljam, da so vse vesti o kakršnihkoli nemirih in neredih v državi, zlasti pa še o težavnem notranje, in zunanje političnem položaju popolnoma neresnične in večkrat zlonamerne. V celi državi je popoln red in mir. Tudi zunanje politični položaj naše države je ravno po zaslugi blagopokojnega Vladaarja povsem zadovoljiv. Ne le, da je mučniška smrt našega

Kralja še bolj okrepila naše zveste zavetnike na nas, temveč je tudi nam se približala druga narode. Nevrnost za kakršnekoli mednarodne zapletitjaje je izključena.

Mir in dostojanstvo, čvrsta vera in zaupanje v bodočnost našega naroda odgovarja najlepše vsem intencijam blagopokojnega kralja, kateri je vse svoje življenje in neumorno delovanje posvetil zedinjenju našega naroda in ustvaritvi naše skupne domovine Jugoslavije. Dokazali bomo, da hočemo v bratski slogi skupno Njegovo oporoko, Njegovo poslednjo voljo: Čuvajmo Jugoslavijo.

Dolžnost vsakega državljana, kateri se zaveda važnosti te oporoke, s katero nam daje nepozabni Vladaar jasne smernice za vse naše nadaljnje delovanje, je, da odločno zavrne razširjevalce neresničnih in vznemirljivih vesti, na iste same pa opozori oblastva, ki bodo z vso strogostjo onemogočila tako njihovo početje.

Ljubljana, dne 15. oktobra 1934.

Ban: Dr. Marušič, L. r.

Na pobudo, ki jo je prejel banovinski odbor z raznih strani, se prebivalstvo Dravske banovine vabi, da na dan pogreba in sicer med 8. in 9. ter med 14. in 15. uro prižge v spomin na blagega in velikega pokojnika na svojih domovih lučke.

Inozemska odposlanstva pri pogrebu viteškega kralja-Zedinitelja v Belgradu

Belgrad, 16. oktobra. AA. Na pogreb blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja pridejo tele tuje osebnosti in delegacije:

1. iz Albanije: zastopnik kralja Zoguja prvi adjutant Zes Seregi, in zastopnik vlade Rasido, pooblaščen minister v Belgradu;

2. iz Belgije: šef delegacije grof Louis Toronte Veux-Riccam, maršal dvora, baron Roy de Blicy, adjutant belgijskega kralja, polkovnik Werner, poveljnik 4. inž. polka, kot zastopnik belgijske vojske;

3. iz Velike Britanije: Nj. Vis. vojvoda Kent-ski, H. W. Butler, major, adjutant Nj. Vis., sir. Walter Bayce-Suez, adjutant angleškega kralja, bivši šef generalštaba celokupne sredozemske vojne ekspedicije, adjutant sira Baycea, sir William Fisher, in 100 mornarjev s 15 častniki;

4. iz Bolgarije: Nj. Vis. knez Kiril, zunanji minister Batolov, vojni minister general Zlatex, general Gorzinov, polkovnik Bojadijev in kapetan Vratarov;

5. s Češkoslovaške: predsednik vlade Mal-petr, minister narodne obrambe Bradač, polkovnik Kvapil, adjutant vojnega ministra, pravosodni minister Derer, generalni inspektor vojske general Sirovy, podpolkovnik Krazar, adjutant generalnega inspektorja, šef generalnega štaba general Krejčí, njegov adjutant, general Husarek, podšef generalnega štaba, in 32 častnikov kot delegati češkoslovaškega vojnega ministrstva. Dalje zastopniki češkoslovaškega sokolstva z 200 do 300 Sokolov, oddelki vojske, četa 28. pehotnega polka s 13 častniki, med njimi trije generali, 6 kapetanov, 15 podčastnikov in 115 vojakov z zastavami ter oddelkom letalstva, dalje zastopniki prestolniške obične, podpredsednik občine Stula, odbornik Komkl, zunanji minister dr. Beneš in njegov kabinetni šef;

6. iz Egipta: Ali Serry Omar-bej, pooblaščen minister v Atenah;

7. iz Francije: a) predsednik republike Albert Lebrun, predsednikove sebnj tajnik Magre, šef predsednikovega vojaškega doma general Bracon-nier, šefa protokola Fouquieres in Lózeres, polkovnik Bellefond, podšef predsednikovega vojaškega doma, vojni minister maršal Petain, mornariški minister Pietri, generala Caulson in Serre, admiral Genasoul, major Mariani, kapetan Brunne-ton in tajnik poslaništva Segure; — b) uradna delegacija parlamenta: bivši minister Trocquer, kvestor senata Callet, predsednik odbora za zunanje zadeve Berenger, podpredsednik poslanske zbornice Mensalier, tajnik Bailly, kvestor Grand-chant, tajnika zbornice Lacquis in Labaye; — c) zastopniki pariškega mesta: predsednik občine Couenot, podpredsednik Content, tajnik Armand Masserard; — d) ostali delegati: zastopstvo unije francoskih bojevnikov pod vodstvom predsednika Leberqua, in društvo prijateljev Jugoslavije pod vodstvom bivšega francoskega poslanika v Belgradu Darda; — e) vojaški oddelki 115. pehotnega polka in verdnoskega polka z zastavo in godbo, 25 letalcev z zastavo polka, 10 letal izvidnih, ki prilete pod poveljstvom podpolkovnika Julieta, 10 lovskih letal pod poveljstvom majorja Vezeresa, ki se pripeljejo po zraku, eno štirimotorno transportno letalo in 200 mornarjev z 10 častniki;

8. iz Grčije: zastopnik predsednika republike in vlade zunanji minister Maximos, divizijski ge-

neral Maseraki, kot zastopnik vojske, brigadni general Rarsulisi, šef vojaškega doma predsednika republike, kontreadmiral Ekonomu, zastopnik grške mornarice, polkovnik Repas, zastopnik grškega letalstva, načelnik notranjega ministrstva Papinoli, šef atenske agencije Basil Vakiarelli, poročnik adjutant generala Maserakije, vojaški od-delek 100 mož s 4 častniki, 57 mornarjev z dvema častnikoma;

9. iz Holandske: minister van Rappard;

10. iz Italije: Nj. Vis. vojvoda Spolotski, conte Carlo Macchi, ceremonialni mojster italijanskega kralja, pooblaščen minister v Belgradu Galli, kot izredni odposlanec, conte Carlo Glinoni, konjeniški general in adjutant Nj. Vel. kralja, kapetan fregate conte Michele Mascaffi, adjutant Nj. Vis.;

11. z Japonskega: japonski poslanik v Bukarešti Eisake Fudžita, kot odposlanec mikada Hiro-hita;

12. z Letonskega: poslanik v Pragi Nukša;

13. z Madžarskega: poslanik v Belgradu v. Alt;

15. iz Monaka: generalni konzul v Belgradu Mitellier;

15. iz Nemčije: izredni odposlanec predsednika rajha v. Keller, poslanik v Belgradu v. Heeren;

16. iz Peruja: dr. Ivan Bakič, častni konzul in ravnatelj Prve hrvaške šledionice;

17. s Poljskega: Boleslav Wienewa Golubi-szewski, brigadni general, in poveljnik prve konjeniške divizije ter zastopnik predsednika republike in poljske vlade, adjutant generala, poslanik v Belgradu Schwarzburg-Günther, Tadeus Duboski, narodni poslanec, Jan Vapavski, narodni poslanec in Albert Nehol, generalni tajnik senata;

18. iz Rumunije: Nj. Vis. princ Nikolaj s sprem-stvom, minister zunanjih zadev Titulesco kot šef delegacije, a) šef kabineta notranjega ministra, top-niški general Angelescu, vojni minister, major Tro-janescu, šef kabineta vojnega ministra, prometni minister Franasovici, Tabakovici, šef rumunske de-legacije v gospodarskem svetu Male antante in upravniki rumunskih železnice, polkovnik Craintia in major Acera; — b) delegacija vitezo Mihaela, šef maršala Prespana major Bossi, adjutant maršala general Rotovianu, general Ozinski, polkovnik Dra-gulis, general Toma Dimitrescu; — c) vojaška de-legacija: polkovnik Irsianu, poveljnik 11. lovškega polka kralja Aleksandra, polkovnik Garetanu, po-veljnik 9. konjeniškega polka Nj. Vel. kraljice Ma-rije, četa 11. lovškega polka kralja Aleksandra, eskadron 9. konjeniškega polka Nj. Vel. kraljice Marije, in sicer 16 častnikov, 16 podčastnikov, 216 konjenikov, dalje eskadra letalstva 8 do 10 letal s 17 častniki;

19. iz Rusije: K. Zembek;

20. iz Švice: poslanik v Bukarešti Rene dr Week;

21. iz Švedske: poslanik na Dunaju g. Unden;

22. iz Turčije: zunanji minister Tefvik Ruždibej, Izet-paša, armadni general, adjutant pred-sednika republike, Dzalad-bej, kapitan vojne ladje Talad-bej, poveljnik Carigrada Nani-bej, generalni ravnatelj zunanjega ministrstva Mehmed Zalti-bej in šef kabineta Rahit-bej, adjutant Izet-paše, ter vo-jaske oddelki: četa garde predsednika republike Mustafe Kemala-paše 130 mož z 1 kapetanom in 6 poročniki pod poveljstvom polkovnika Izmail-Hasan-beja, poveljnika predsednikove garde.

Novi člani zločinske tolpe

Pariz, 15. oktobra. Francoskemu redarstvu se je danes posrečilo po večdnem mrzličnem iskanju prijeti v malone 100 km dolgem gozdu pri Fontainebleauju tudi tretjega pajdaša atentatorja Kelemena, oziroma Vladimirja Georgijeva, Černozem-skega. Redarji so ga prišli na mestu, imenovanem Melun.

Gre za tistega pajdaša Georgijeva, ki se je drugi dan po atentatu pojavil na postaji v Fontainebleauju. Tedaj so ga redarji ustavili in zahtevali od njega potni list. Videč nevarnost pa je zločinec premotil redarje in v temni noči pobegnil v gozd. Redarjem pa je pustil svoj ponarejeni potni list. Glasi se na ime Salmi.

Francoska oblastva so izdala takoj za njim tiralice in so odredila ogromne varnostne ukrepe, da bi ga prijele. Obkolile so ves gozd in se počasi približevale navedenemu mestu, ki mu pravijo Melon. Pri tem so ugotovile, da se je zločinec že pred atentatom nahajal v tem kraju.

Pariški listi poročajo, da so pri njem našli še eno ponarejeno potno listino in sicer madžarskih oblastev. Po tem potnem listu se imenuje Bondi Janoš, verjetno pa je, da se imenuje Silvester Silni, če je sploh tudi to njegovo pravo ime.

Poučeni krogi trde, da bo prišlo po aretaciji tega tretjega pajdaša do senzacionalnih odkritij, ki bodo razsvetlila marsejski zločin v vsej podrobnosti.

Kramer se piše Kvaternik

Pariz, 15. okt. e. Pariška policija je danes sprejela iz Zeneve vest, da je uspelo pobegniti Kele-men-Georgijevemu tovarišu, ki je z njim skupaj sodeloval v Aix en Provence in ki se je izdal za Egona Kramerja. Kramer ni nikdo drugi kot Zagrebčan Kvaternik, ki je bil nedavno obojen in contumacijam pred sodiščem za zaščito države v Belgradu. Kvaternika so danes opazili v Zenevi v neki kavarni.

Pariška policija je danes takoj zasliala prodajalca iz prodajalne »Belle Jardiniere« na Place Clichy, kjer so Kelemen in njegovi tovariši kupili svoje obleke. Prodajalec je v Kvaternikovi fotografiji takoj spoznal atentatorjevega tovariša, ki se je izdal za Kramerja Egona.

Tajinstvena atentatorka

Pariz, 15. oktobra. O tajinstveni ženski, o kateri je dokazano, da je vodila zadnje priprave za atentat na pokojnega kralja, pravi francoska policija, da se je zadnji sestanek atentatorjev vršil v njeni navzočnosti v Aix en Provence. Njene sledi so našli tudi v Avignonu v hotelu Regina, kjer je bivala v noči med 6. in 7. oktobrom. Hotelski formular je izpolnila z imenom Marija Vondraček, rojena 14. oktobra 1910. Dne 6. oktobra je bil pri njej v hotelu človek, ki se je izdal za dr. Kramerja. Istega večera so se bili zglasili v Avignonu še trije drugi moški, ki so vzeli sobe v hotelu Terminus. Med njimi je bil dr. Kramer. Marija Vondraček — ako je to njeno pravo ime — je, kakor domneva francoska policija, dala zaročnikom zadnja navodila in razdelila med nje orožje.

Sofija, 15. oktobra. e. Bolgarska policija je izdala komunikacijo, v kateri miizjavlja, da je v atentatu Kelemenu spoznala bolgarskega terorista

Vlado Georgijeva, ki je leta 1930 ubil v Soliji dva bolgarska narodna poslanc.

Pariz, 15. oktobra. e. Dosedaj je ugotovljeno, da sta dva od štirih atentatorjev prišla v Lausanne iz Münchena, ostala dva pa iz Budimpešte.

Istanbul, 15. oktobra. b. Ze pred par dnevi je izginil iz Turčije voditelj makedonskega puščice Vanča Mihajlov. Čuje se, da ga je pozvala turška vlada, da izgine iz Turčije ter da je odpotoval zaradi tega v Švico.

Sofija, 15. oktobra. b. Atentator Georgijev je večkrat menjal svoje ime. Nekaj časa se je nazival Klemenski in se misli, da je tudi od tam pobral svoje sedanje ime Kelemen. Njegov oče in mati živita v Soliji.

Prihod čsl. letalcev

Belgrad, 15. okt. m. Danes ob 10,50 je dospela na zemunsko letališče delegacija češkoslovaškega letalstva. Prispela so tri velika trimotorna letala pod poveljstvom polkovnika Jindre Maršaleka, poveljnika bombarderskega polka. Delegacija je pozdravil poveljnik zemunske letalske brigade, polkovnik Vojislav Spulic. Sprejem češkoslovaške eskadrile je bil prav prisrčen. Vse češkoslovaško letalsko moštvo nosi na rokavih črne trakove.

Aca Stanojević

Belgrad, 15. okt. AA. Aca Stanojević je bil med prvimi, ki je poslal predsedniku ministrskega sveta Uzunoviću brzojavno sožalje. V svoji brzojavki pravi, da ga je tragična smrt kralja globoko presunila. Ministrskemu predsedniku Uzunoviću izraza svoje brezmejno sožalje. Kakor je znano, je bil Stanojević svojčas predsednik narodne skupščine in najintimnejši prijatelj pokojnega Pašića.

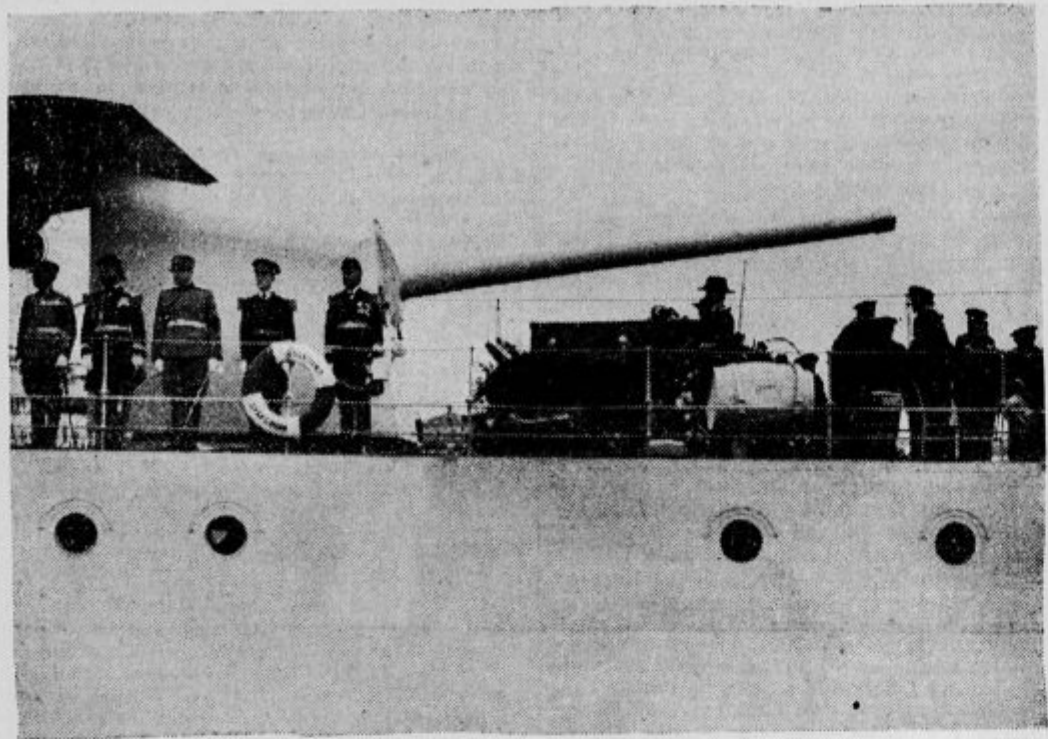
Osebnosti

Belgrad, 15. oktobra. m. Napredoval je pri gozdarskem oddelku banske uprave v Ljubljani ing. Strancar Alojzij za višjega gozdarskega svetnika IV. skupine 2. stopnje pri istem oddelku. Za gozdarskega pristava VIII. skupine in okrajnega gozdarskega referenta pri okrajnem glavarstvu v Krškem je premeščen ing. Virnik Franc, gozdarski pristav pri okrajnem glavarstvu v Čakovcu. Sprejeta je ostavka na državno službo Skaberno Metke, uradnice pri Poštni hranilnici v Ljubljani.

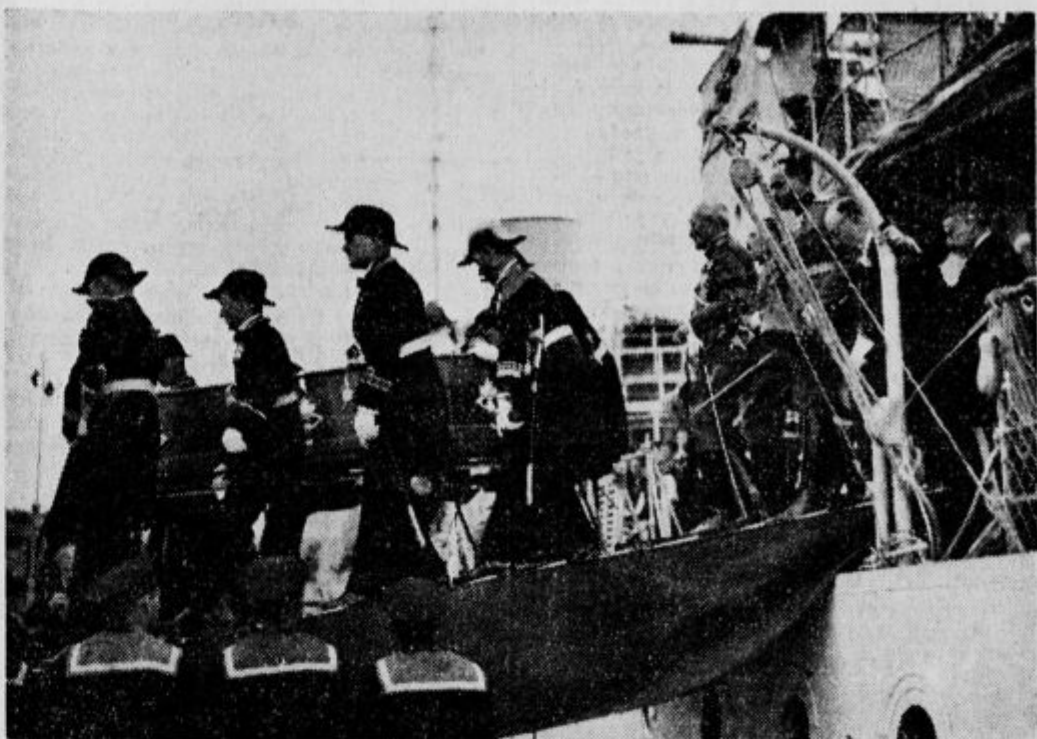
Sodišča na dan pogreba. Predsedništvo okrožnega sodišča v Ljubljani sporoča, da v četrtek, 18. t. m. sodišča ne poslujejo in se na ta dan določene razprave ne vrše. Zastopniki Maribora pri pogrebu kralja. Večraj popoldne je bila v mestnem predsedstvu seja upravnega odbora, na kateri se je sklenilo, da bodo mariborsko mesto pri pogrebnih svečanostih v Belgradu zastopali predsednik mestne občine dr. Lipold ter člani upravnega odbora Kejžar, Grčar, Sabotli in dr. Kieser.

Dunajska vremenska napoved. Deževno in nestalno vreme.

Ko je Split sprejel mrtvega kralja...

Krsta z zemskimi ostanki blagopokojnega kralja Aleksandra I. na krovu »Dubrovnik«, po prihodu v Split.

Mornarški častniki nesejo krsto z zemskimi ostanki blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja z »Dubrovnik« na obalo.

Nj. Vis. knez Arzen (brat kralja Petra I.) s člani vlade in diplomatskega zbora.

Katafalk z zemskimi ostanki blagopokojnega kralja Aleksandra I. med mrtvaškimi molitvami.

Smrt našega vladarja žalostno odmeva v naših srcih

Krka pri Stični

Kot blisk je šla grozna novica o žalostni smrti našega vladarja preteklo sredo po dolini; s strahom in žalostjo smo jo ponavljali. Naš kmetiški človek je sicer okoren, na videz trd; v notranjosti pa mu bije srce v gorki ljubezni do vseh, posebno pa do svojega vladarja. Zato ni čudno, če so se zablesteli solze ne samo v očeh mladine; ob tej strašni izgubi, ki je zadela našo domovino, smo zaplakali vsi. Zvonovi v zvoniku — kako veselo pojo ob praznikih — niso še nikdar peli tako žalostno kot v teh težkih in preizkušnje polnih dneh. Vsi so se zili v eno žalostno pesem mrtvemu kralju-mučniku. Tudi mi smo se pridružili vsem bratom po naši domovini in vsemu svetu, ki žaluje za našim viteškim vladarjem. Zbrala se je mladina — v petek, 12. oktobra ob 7 zvečer v naši stari šoli, prišla so naša dekleta pa tante in skrbne matere, nazadnje — naši moje, stari vojaki, ki so zrl na bojnih poljanah sleherni dan smrti v obraz. Vsi smo z bridko žalostjo na obrazih zrl na vladarjevo sliko, kakor bi drug drugemu hoteli govoriti: »Premalo časa je bil med nami! Komaj nas je osvobodil in zedinil, že nas zapušča...!« Žalno slavnost je otvoril g. šol. upravitelj Ljotihar s kratkim uvodnim nagovorom o ljubljenem kralju. S trojne strani — kot človeka, kot borca za našo svobodo in kot vladarja nam ga je nato orisal g. učitelj Emil Hrovat. Vsi smo s tiho žalostjo in z notranjo boleščjo sledili izvajanjem govornika. Končno je spregovoril še g. župnik Franc Vrhovec, ki je posebno naglasil, da moramo pozabiti vse razprtije, ki so ostanek starih časov. Sedaj je nastopil čas, ko se moramo vsi združiti v delu in molitvi za Jugoslavijo. Naš ljubljeni vladar se je zgrudil v najlepši moški dobi, sredi dela za svetovni mir. »Mir z vami!« je dejal Kristus svojim apostolom in učencem. S tem geslom je tudi naš kralj Aleksander I. Zedinitelj združil vse svoje delo, vse napore, posebno v zadnjih letih. Delal je kot veliki apostol južnih Slovanov. — Po žalni proslavi smo se razšli z zavestjo, da se je treba sedaj, ko smo izgubili svojega najboljšega očeta, še bolj strniti v složnem delu v duhu oporoke našega viteškega kralja Zedinitelja: »Čuvajte Jugoslavijo!«

Višnja gora

Naše prosvetno društvo je imelo 14. okt. žalno sejo. Predsednik župnik Vidmar je pred sliko pokojnega kralja Aleksandra I., ki je bila s cvetjem okrašena, imel kratek govor pred številnim občinstvom. V kratkih besedah je z zgledi pojasnil, da je imel blagi

pokojni kralj dober — očetovsko sree za svoj narod. Bogate darove je delil ondi, kjer je bila nesreča ali potreba. In to očetovsko sree nam je ugrabila, usmrtila roka podlega zločinca. — Slava spominu pokojnega kralja Aleksandra I.

Nato je predlagal predsednik sledečo žalno izjavo:

Nj. Vis. knezu Pavlu Karadjordjeviču, Belgrad. — Člani prosv. društva v Višnji gori in številni drugi udeleženci, potrpi v naj globlji žalosti, obsojamo gnusni zločin, ki nam je umoril našega ljudomilega vladarja-očeta kralja Aleksandra I. V tej veliki nesreči, ki je zadela visoko kraljevsko rodbino, kličemo iz dna srca: »Bog čuvaj kraljevsko rodbino in našo Jugoslavijo.« Vaše Vis. najvludneje prosimo, da sprejme to izjavo žalosti in udanosti.

Višnja gora, 14. okt. 1934.

F. Vidmar, predsednik.

Sledijo številni podpisi članov in drugih, ki so nalašč prihiteli k seji, da s podpisi izrazijo sožalje.

Mengeš

V nedeljo, 14. t. m. popoldne se je vršilo v dvorani bivšega Prosv. društva žalno zborovanje velike mengeške župnije. Zastopniki raznih verskih organizacij so v nabito polni dvorani dali duška notranjemu čuvstvu. Vsi govorniki so obsojali gnusni zločin, ki je povzročil smrt našega vladarja kralja Aleksandra I. Poudarjali so, da ta obsodba ni izraz samo trenutnega občutja, ampak prihaja iz globokega notranjega prepričanja, ki ga jim je vcepila vera sv. kat. Cerkve. Nadalje so obljubili udanost in zvestobo novemu kralju Petru II., visoki kraljevski hiši in prisegli, da hočejo vršiti sveto dolžnost, izvrševati oporoke velikega kralja: Čuvajmo Jugoslavijo!

★

Zadržna zveza je v imenu vseh velenjenih zadrug poslala kraljevemu namestništvu v Belgrad sožalno brzojavko. Pogrebni svečanosti pa se pod okriljem Glavne zadržne zveze v Belgradu v zastopstvu Zveze udeležijo njen predsednik dr. Anton Korošec, prvi podpredsednik direktor Bogumil Remec in ravnatelj dr. Basaj.

Cirilsko društvo ljubljanskih bogoslovcev je priredilo v ponedeljek, dne 15. oktobra 1934 plenarno sejo v žalni spomin pokojnega vladarja. Na seji se je tudi sklenilo, da pošlje društvo z drugimi akadem. društvi na Aleksandrovi univerzi dve delegata na pogreb v Belgrad, medtem, ko bodo ostali člani imeli te dni doma skupne molitve za visokega pokojnika in za blagor domovine.

Odbor Jugosl. kat. akad. društva »Zarje« se je sestel v soboto popoldne ob 4 k žalni seji, posvečeni spominu blagopokojnega kralja Aleksandra I. Predsednik tov. Gorenjak Ludvik je v svojem govoru med drugim predložil številno zbrano članstvu neizmerno izgubo, ki je zadela »to tragično smrtjo našega vladarja ves narod. Slava kralju-junaku!«

Žalni zbor ferijalcev. Pozivam vse podružnice, da se udeležijo žalnega zbora, da se užalosteni poklonimo manom viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Njegovim velikim delom in življenju. Komemoracija se bo vršila danes ob 18 v dvorani Trgovske akademije v Ljubljani. Ferijalci, ki bi se radi udeležili pogreba v Belgradu, naj se takoj javijo predsedniku Dravske oblasti dr. J. Mihaleku. Trgovska akademija, Ljubljana. — Predsednik.

Notarska zbornica v Ljubljani. V soboto se je zbral v svoji posvetovalnici odbor Notarske zbornice v Ljubljani k žalni seji. Predsednik dr. Kuhar jo je otvoril in imel lep spominski govor. Odbor je soglasno sklenil odposlati dvornemu maršalatu in ministrskemu predsedniku g. Nikoli Uzunoviču brzojavno izraze najgloblje sožalja in najvernejše udanosti.

Kat. prosv. društvo, čebelarstva podružnica in gasilska četa v Lešah so imeli dne 14. okt. 1934 žalno sejo. Bile so odposlane žalne izjave Nj. Vis. knezu Pavlu.

Salezijanski dom sv. Ivana Nep. — Razkrižje (Ljutomer) je imel slovesno žalno komemoracijo za pokojnim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem, 14. oktobra. Po glavni službi božji se je zbrala velika množica pred domom, s katerega se vije črna zastava — pod njo je slika vladarja v zelenju in cvetju. Ravnatelj doma g. Al. Kastelic je imel govor, ki je v njem omenil prežalostno dogodke ter poudarjal veličino pokojnika, ki je bil moder, miroljuben, viteški vladar. Odposlana je bila tudi sožalna brzojavka Nj. Vel. kraljici Mariji — z željo, da novemu kralju Petru II. dobri Bog podeli obilico svojega blagoslova.

JUU okrajno društvo Ljubljana-mesto. Odbor je imel v soboto ob 18 žalno sejo in je sklenil odposlati k pogrebu blagopokojnega kralja Aleksandra I. svojega zastopnika, Nj. Vel. kraljici Mariji, Nj. Vel. kralju Petru II. in Nj. Vis. knezu Pavlu pa sožalno

brzojavke. Istočasno sporoča vsemu članstvu, da bo v četrtek ob 11 v Trgovskem domu komemoracija za blagopokojnim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem. Vabimo tudi vse tov. učitelje, ki so zaposleni pri kr. banski upravi.

Društvo upok. učiteljstva ima žalno sejo — komemoracijo — za blagopokojnim kraljem v torek, 16. t. m. popoldne ob 16 v društveni — Prešernovi — sobi pri Novem svetu. Vabljenio tem potom vse upokojeno učiteljstvo. — Odbor.

Združenje gledaliških igralcev — sekcija Ljubljana ima v torek 16. t. m. ob 17 in pol komemoracijo za blagopokojnim kraljem Aleksandrom, najvišjim pokroviteljem organizacije in sicer v operi. Udeležba za vse člane obvezna.

Odbor društva železniških vpokojencev za dravsko banovino v Ljubljani je imel dne 15. t. m. žalno sejo, na kateri je predsednik Salamun slavil spomin blagopokojnega Nj. Vel. kralja Aleksandra I., kateremu so prisotni zaklicali trikrat: Slava!

Prirodoslovno društvo v Ljubljani, Društvo za raziskavanje jam in Geografsko društvo pozivajo vse svoje člane na skupno žalno sejo, za blagopokojnim viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem, ki se bo vršila danes v torek 16. t. m. v zbornici univerze ob 6 pop.

Mlekarska zadruga Naklo je imela žalno sejo, s katere je bila odposlana sožalna brzojavka Nj. Vis. knezu Pavlu. — Mlekarska zadruga Naklo in Gorenjska mlekarska zadruga so poslale sožalno brzojavko tudi g. banu dr. Marušiču.

I. železarska in železoobrtna zadruga v Kropi in Kamni gorici je imela žalno sejo dne 15. okt., s katere je poslalo načelstvo sožalno brzojavko Nj. Vis. knezu Pavlu.

Vincencijska konferenca v Kropi, Hranilnica in posojilnica v Kropi in Gasilska četa v Kropi so imele žalne seje dne 15. t. m., na katerih so sklenile poslati sožalno izjavo Nj. Vis. knezu Pavlu in udanost kralju Petru II.

Ruska Matice, ki ji je bil najvišji pokrovitelj blagopokojni viteški kralj Aleksander I. Zedinitelj, je imela v soboto žalno sejo. Tiho svečanost je otvoril s primernim nagovorom častni predsednik univ. prof. dr. Aleksander Bilimović. Nato je predsednik društva univ. prof. dr. Eugen Spektorski v lepem in občutenem govoru slavil spomin velikega kralja, ki so mu tudi v Jugoslaviji živeli Rusi dolžni najgloblje hvaležnosti. — Kot odposlanec Ruske Matice pri pogrebu blagopokojnega kralja je določen predsednik R. M. univ. prof. dr. Eugen Spektorski, kateremu se bodo v Belgradu pridružili odposlanci podr. iz Novega Sada in Sombora

Ljubljana se pripravljala na kraljev pogreb

Ljubljana, 15. oktobra.

Svojo globoko žalost in potrnost zaradi strašnega zločina v Marseillu ter svoja pristna domoljubna čustva je Ljubljana že dosedaj v polni meri pokazala. Črne zastave s slehernega poslopja, vedno lepše žalne izložbe, vedno več žalnih znakov na oblekah prebivalstva, vse to kaže, da je šla kraljeva smrt našemu prebivalstvu do srca. Glinjivo so na pr. žalne zastave v predmestjih. Marsikateremu lastniku skromne hišice je bila žalna zastava ali blago zanj predrago in zato so si ti ljudje omislili zastave iz črnega preprostega klota, nekateri pa so izobesili trobojnice z žalnimi florom. Na preprost, toda glinjiv način je tudi najbolj revno prebivalstvo pokazalo, kako vdano je bilo pokojnemu vladarju. Šolska mladina si je že vsa pripela na prvi žalne znake, ali navadne črne, ali trobojnice s črtno.

Impozantna bo udeležba Ljubljane na kraljevem pogrebu. V sobi na magistratu, kjer izdajajo legitimacije za udeležbo na pogrebu, je vedno živahno. Prihajajo zastopniki raznih društev, korporacij, organizacij in tako dalje ter dvigajo legitimacije. Samo do popoldne je bilo izdanih okoli 300 legitimacij. Ker bo jutri, ko bo glavni naval, izdanih vsaj še enkrat toliko vstopnic, moremo računati, da se bo samo Ljubljancev in zastopnikov ljubljanskih društev udeležilo pogreba najmanj okoli tisoč. Organiziran je že en poseben vlak, ki bo odšel jutri zvečer kmalu po osmih iz Ljubljane. Ako pa bo število prijav še večje, kakor računajo, bo pripravljen še en poseben vlak, to pa samo iz Ljubljane. Posebni vlaki bodo vozili tudi iz drugih krajev Slovenije. Društva že marljivo sestavljajo deputacije, mnoga društva bodo šla na pogreb s svojimi društvenimi zastavami.

Ljubljana sama bo na dan pogreba tudi primerno pripravljena. V cerkvah bodo maše zadušnice, obrati bodo počivali. Poleg žalnih zastav in žalnih izložb bodo zavite v črno tudi cestne svetilke. Včeraj popoldne so mestni delavci že pričeli ovijati v črno električne svetilke in do ure pogreba bodo zavite vse. Tako bo Ljubljana tudi na zunanji kolikor mogoče nudila popolno žalno sliko.

Odposlanstvo Ljubljane pri pogrebu

Ljubljana, 15. oktobra.

Prestočno mesto Slovenije, Ljubljano bo zastopalo pri pogrebu viteškega kralja Zedinitelja posebno odposlanstvo, ki bo jutri z večernim brzovlakom odpotovalo v Belgrad. Odposlanstvo tvorijo: predsednik mestne občine dr. Dinko Puc, trije člani mestnega sveta gg.: Josip Turk, dr. Milan Subić in Ivan Tavčar-ter uradniki: mag. nadv. dr. Riko Fux, urad. pripravnik dr. Ivo Frelih in ravnatelj mestne vrtarije g. Anton Lap. Mestna občina bo položila na kraljev grob prav krasen in velik venec. — Kraljevega pogreba se bo udeležilo tudi odposlanstvo Zveze organizacij magistratnih uradnikov in namestencev, in sicer: mag. direktor g. Jančigaj, Vladimir Pelan, Drago Mohorč in Tone Oblak.

Someščani!

V četrtek, dne 18. t. m. položijo kralja-mučenika Aleksandra I. Zedinitelja k večnemu počitku. Pogrebne svečanosti se vrše popoldne v Belgradu in popoldne na Oplenju.

Ljubljana se bo z globoko žalostjo in tugo v dušah priključila tem žalnim slovesnostim, da poteka kot doslej vso svojo ljubezen in udanost, predvsem pa globoko hvaležnost svojemu velikemu pokojniku.

Odbor, ki je bil v to svrhu sestavljen, je določil spored te žalne svečanosti sledeče:

1. V četrtek, dne 18. t. m. ob 8 zjutraj žalno cerkveno opravilo v cerkvah Ljubljane, katerega se udeležijo: šolska mladina vseh šol in zavodov v Ljubljani v cerkvah, kakor so določene za šolsko mašo; v stolnici zastopniki vseh oblasti, vojaštvo, državni in avtonomni uradniki, vsa kulturna, prosvetna, gospodarska in strokovna društva z zastavami, z žalnimi trakovi ter vse ostale korporacije.

2. Ob pol 10 popoldne bo na Kongresnem trgu pred nunsko cerkvijo žalno cerkveno opravilo za blagopokojnim kraljem, katerega se udeležijo zastopniki vseh zgoraj navedenih oblasti in društev ter korporacij, vojaštvo, mladina vseh ljubljanskih šol in šolskih zavodov. Po cerkvenem opravilu poklonitev kralju Petru II.

Ob slabem vremenu se vrši žalno cerkveno opravilo v stolni cerkvi sv. Nikolaja, poklonitev Nj. Vel. kralju Petru II. se pa vrši ob 9 popoldne v dvorani hotela Union, kjer naj se zberejo vsi zgoraj imenovani.

3. Popoldne ob 14 do pol 15, ko položijo blagopokojnega kralja v grobnico na Oplenju k večne-

mu počitku, zvoni v vseh ljubljanskih cerkvah. Po končanem zvonjenju ob pol 15 nastopi petminutni molk. V tem času je v Ljubljani ukinjen vsak promet bodisi električne cestne železnice, bodisi avtomobilskih in drugih vozil, za katere velja pravilo, da obstoje na mestu, kjer se v trenutku nahajajo.

Ob 14.35 se poklonijo spominu blagopokojnega kralja združeni pevci pred mestnim poglavarstvom, nakar zapojejo žalostinke. Tudi na to žalno svečanost vabimo vse korporacije, društva, šolsko mladino in meščanstva.

4. Someščani naj med 9 in 11 popoldne in med 14 in 15 popoldne prižgo žalne sveče na oknih stanovanj in v izložbah, v katerih so slike blagopokojnega kralja.

5. V četrtek, 18. t. m. bodo zaprta vsa dan vsa obratna in trgovinska obratovališča; gostilne, kavarne in drugi obrati, za katere ne velja nedeljski počitek, po morajo biti zaprti od 8 do pol 11 in od 14 do 15.

Vabim vse someščane, da sodelujejo z ljubeznijo pri vseh žalnih slovesnostih, ki naj bodo vidni izraz globoke udanosti, spoštovanja in hvaležnosti do velikega pokojnika — viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Predsednik mestne občine:

dr. Dinko Puc l. r.

○ Odbor za prireditev žalnih svečanosti v Ljubljani vabi v svrhu dogovora razmestitve društev, korporacij itd. pri žalni svečanosti na Kongresnem trgu v četrtek, dne 18. oktobra t. l. na sestanek vse predsednike društev in korporacij itd., ki bodo pri svečanosti sodelovali, v torek, dne 16. oktobra 1934 ob 18 v mestni posvetovalnici.

○ Odborova seja »Leonove družbe«. — V torek, 16. oktobra ob pol 15 (pol treh) bo žalna seja v posvetovalnici KTD. Vse odbornike prosim, da se je gotovo udeležijo. Predsednik: Dr. Lukman.

○ Vsem krajevnim organizacijam »Boja« in skupinam bojevnikov. Delegati »Boja« k pogrebnim svečanostim v Belgrad naj si preskrbe legitimacije pri pristojni občini. Vožnja je četrtnska in naj si vsak delegat sam izbere vlak. Odhod najkasneje v sredo popoldne. V Belgradu dobite informacije pri tov. Franju Škrbec v odvetniški pisarni Kralja Milana ulica 10 (tel. št. 25601). — Pred odhodom javite brzovojno Osrednjemu izvršnemu odboru število udeležencev. Osrednji izvršni odbor »Boja« v Ljubljani.

○ Rezervni oficirji in dobrovoljci se pozivajo, da se v čimvečjem številu udeležijo pogreba blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Od ministristva za promet je odobren 75% popust. Zastopniki pododbora se odpeljejo v sredo zvečer z brzim vlakom iz Ljubljane. Obleka: Svečana za stroj brez šlema (bele rokavice, eserpa in odlikovanja). Oni rez. oficirji, ki nimajo uniforme, in dobrovoljci se udeležijo pogreba v črni obleki z žalnimi znaki. — Odbor.

○ Da se bo moglo prav vsako ljubljansko žensko društvo po svoji zastopnici pokloniti našemu blagopokojnemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju, bo gospa Franja Tavčarjeva vodila v Belgrad deputacijo ljubljanskih žen. Vsako žensko društvo, ki želi s to deputacijo poslati svojo zastopnico, naj jo prijavi do torka, 15. t. m. do 15 (3) gospej Franji Tavčarjevi, Breg 8. Posebni vlak bo vozil v sredo ob 15. Vožnja je četrtnska. V Belgradu se bodo dobila vsa eventualno še potrebna navodila v pisarni dr. Vinke Zorca, Kralja Milana 8.

○ Uprava Hubadove župe JPS vabi vse pevce ljubljanskih in okoliških društev brez izjeme k skupnim pevskima vajama danes v torek, 16. t. m. ob 20 v pevski dvorani Ljubljanskega Zvona v Mestnem domu, jutri v sredo, 17. t. m. istotako ob 20 v Hubadovi dvorani Glasbene Matice. Vsi zbori naj prineso s seboj note za: »Ušlihi nas, Gospod!«, »Človek, glej!«, in »Zadnje slovo« (Poljana žal). Skupen moški zbor bo nastopil v četrtek, 18. t. m. pri žalnih svečanostih popoldne in popoldne. — Uprava Hubadove župe JPS.

○ Trgovine v četrtek, dne 18. t. m. na dan pogreba blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja bodo v Ljubljani in ljubljanski okolici ves dan zaprte. Članstvo se opozarja, da se strogo drži navodil banke uprave glede žalnih svečanosti za ta dan.

○ Trgovska nadaljevalna šola ima v četrtek, dne 18. t. m. ob 7.15 zjutraj v Križankah sv. mašo. Popoldne ob 2 pa je v veliki dvorani Trgovskega doma za vse vajence in vajenke trg. nad. šole komemoracija za blagopokojnim kraljem. Gg. šefi se vjdno naprošajo, da odredijo vse potrebno, da bodo vajenci polnoštevilno in točno navzoči tako pri sv. maši kakor tudi pri komemoraciji. Zbi-

Novi izrazi sožalja v Mariboru

Maribor, 15. oktobra.

Krščanska ženska zveza v Mariboru je imela preteklo soboto žalno sejo, ki jo je otvorila: predsednica gospa Baumanova ter v občutnem govoru slavila spomin pokojnega kralja. S seje je bila poslana Nj. Vel. kraljici Mariji sožalna brzojavka.

Zensko društvo v Mariboru je zborovalo noč v veliki Kazinski dvorani. Bila je to učinkovita in lepa žalna manifestacija mariborskega ženstva. Dvorana je bila napolnjena mariborskih žen vseh slojev in vseh stanov, ki so enodušno dale izraza svojim žalnim čustvom. Tudi s tega zborovanja je bila odposlana kraljici sožalna brzojavka.

Okrožni odbor Strelske družine je imel žalno sejo včeraj pod predsedstvom polkovnika Putnikoviča, ki se je v krasnih besedah spominjal pokojnega pokrovitelja strelcev. Navzoči so bili na seji, ki se je vršila v Narodnem domu: vss. Serbec, policijski nadkomisar Radošević, župan dr. Lipold, predsednik Slov. lovskega društva ravnatelj Pogačnik in garnizionar polkovnik Čajkovski.

Združenje gostilniških podjetij je imelo žalno sejo v svojih uradnih prostorih in Vetrinski ulici

□ V Zagreb na poklonitev je odpotovalo v nedeljo ponoči iz Maribora znatno število ljudi. Potovali so z rednim vlakom, na Zidanem mostu pa so prestopili na posebni vlak, ki je vozil iz Ljubljane. Mariborčani so prišli na vrsto pri poklonitvi pred krsto s pokojnim kraljem šele v jutranjih urah.

□ Okrožni odbor obrtniških združenj v Mariboru prosi vsa združenja, da se po možnosti udeležijo po svojih zastopnikih pogrebnih svečanosti v Belgradu in se v ta namen prijavijo imena zastopnikov. Želeti je, da bi se obrtništvo s severne meje čim številneje udeležilo pogreba pokojnega kralja. Vse potrebne informacije daje pisarna Okrožnega urada v Vetrinski ulici št. 11-1, tel. št. 25-55.

□ Objave za pogrebne svečanosti v Belgradu izdaja mestno poglavarstvo od danes naprej med 8—13 in 14—18 v sobi št. 6.

□ Vzemirlije vesti. V nekako modo je prišlo zadnje dni v Mariboru širjenje raznih neverjetnih zved, ki pa ljudi gotovo vznemirjajo. V nedeljo je policija proti širiteljem takih vesti upravičeno ostro nastopila, na kar so govorice na mah potihle.

□ Obmejni promet v septembru. Pri dopotovanju v našo državo je prekoračilo meseca septembra severno mejo preko Maribora 12.073 oseb in sicer 2532 Jugoslovancev, 5798 Avstrij-

dne 11. t. m. ter je na ta način počastilo spomir blagopokojnega kralja.

Združenje pekarskih mojstrov je imelo včeraj v nedeljo v svojih prostorih žalno zborovanje, katerega se se udeležili mestni in okoliški pekarski mojstri. Žalni govor je imel predsednik Združenja g. Jakob Koren. Združenje je po odposlalo na pogreb v Belgrad štiričlansko deputacijo.

Muzejsko društvo in Zgodovinsko društvo v Mariboru vabita vse svoje člane na skupno žalno sejo za pokojnim kraljem Aleksandrom I., ki se bo vršila danes, v torek ob 18 v čitalnici Študijske knjižnice.

Dijaštvo mariborskih srednjih in meščanskih šol priredi žalno zborovanje v veliki Unionski dvorani danes popoldne ob 16 s sledečim sporedom: Govor o življenju kralja Aleksandra, govor o pokojnikovi osebnosti, deklaracija, žalno petje, govor: kralj in mladina, čitanje brzojavk, državna himna in nato skupen odhod v četverostopih iz dvorane po mestnih ulicah v novi del mestnega parka pred spominsko ploščo »Majske deklaracije«, kjer se petje ponovi, nato enominuten molk in razhod. Proslavo je organiziral odbor, v katerem sta po en učitelj in en dijak z vsake šole.

cev, 2799 Čehoslovakov, 308 Nemcev in 658 podanikov drugih držav. Istočasno je odpotovalo iz naše države preko Maribora 15.630 oseb in sicer 2716 Jugoslovancev, 6818 Avstrijcev, 4058 Čehoslovakov, 303 Nemcev in 1733 podanikov iz drugih držav.

Hiše rastejo — brez vednosti. Zanimiva zgodba kroži v krogih mestnih svetnikov o neki novi mariborski zgradbi, ki je zrastle kar preko noči za novo nadstropje brez dovoljenja. Občinski svet je odobril trinadstropno zgradbo, ki jo je priporočil tudi gradbeni odbor, mestni svet pa je preko teh odobritev dovolil še eno nadstropje. Gradbeni strokovnjaki v mestnem gradbenem odboru so radi tega samostanega koraka mestnega sveta zagrozili z odstopom.

□ Prodaja vencev in cvetja. Mestno poglavarstvo opozarja osebe, ki nameravajo za vse svetnike prodajati na trgu umetno cvetje in vence iz svežega cvetja, da morajo imeti tozadevno obrtno pravico, drugače prodaja ni dovoljena.

□ Prste pustil v mlatilnici. V Loki pri Framu so mlatili in je bil pri delu zaplen tudi dinar Ivan Stern. Po neprevidezni pa je vtaknil roko med zobove mlatilnega stroja, ki mu je odtrgalo dva prsta. Sterna so spravili v mariborsko bolnišnico.

Celje

Novi izrazi sožalja. Številnim izrazom sožalja, ki so jih izrekle ob smrti viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja razne korporacije, so se pridružili novi. V soboto ob 6 zvečer je imelo žalno sejo pevsko društvo »Celjski Zvon«. Predsednik, davčni kontrolor v p. g. Močan Josip se je v lepih besedah spominjal tragične smrti pokojnega velikega vladarja, spomin katerega so vsi navzoči počastili z enominutnim molkom in trikotnimi Slava dlici. Enako so pozdravili nastop Nj. Vel. kralja Petra II. S seje je bila nato odposlana maršalatu dvora žalna brzojavka. — Ob pol 7 zvečer so se zbrali v lepo okrašeni mestni posvetovalnici zastopniki vseh celjskih kulturnih, humanitarnih, strokovnih in patriotskih organizacij. V popolni tišini je v nabito polni posvetovalnici izpregovoril predsednik mestne občine g. dr. Gorican kot predsednik krajevnega odbora Jadranske straže v imenu zastopnikov vseh društev besede sožalja ob težalščah pred križansko cerkvijo. Uprava združenja trgovcev.

□ Združenje mesarjev in klobasičarjev v Ljubljani obvešča p. n. občinstvo, da bodo v četrtek, dne 18. t. m. vse mesarske stojnice in prodajni lokali v Ljubljani zaprti, zato pa bodo odprti v srce cel dan.

□ Združenje trgovcev v Ljubljani obvešča vse gg. trgovce-ugne gospodarje, da se na trgovski nadaljevalni šoli od 15. do 20. t. m. ne vrši pouk vsled smrti blagopokojnega Nj. Vel. kralja Aleksandra I. V četrtek, dne 18. t. m. ob 2 popoldne se vrši na šoli komemoracija za Nj. Vel. Aleksandrom I. obvezno za vse vajence in vajenke. — Uprava.

□ Živilski trg bo v četrtek, na dan pogrebnih svečanosti, zaprt. Opozarjamo vse občinstvo, da si pravočasno preskrbi zelenjavo in meso.

□ Zavritev Streljske ulice. Od torka naprej bo Streljska ulica od Poljanske do Strossmayerjeve ulica zaradi tlakovanja ovinka pri Mestnem domu zaprta.

ki izgubi našega junaškega kralja. S seje je bila odposlana žalna brzojavka maršalatu dvora. — V nedeljo ob 10 popoldne je pa imelo žalno sejo v prostorih Uprave združenja trgovcev za mesto Celje trgovsko društvo. — Številnim izrazom sožalja se je pridružilo tudi društvo »Soča«.

□ Ga. Pavla Stanič. V nedeljo zvečer je po dolgi in mučni bolezni zatisnila svoje oči v celjski bolnišnici ga. Pavla Stanič, soproga g. Ivana Staniča, davčnega inspektorja in šefa davčne uprave v Celju in mati učitelja g. Janka Staniča. Pogreb pokojne blage gospe bo danes ob pol 5 popoldne iz mrtvašnice mestnega pokopališča. Naj počiva v miru, težko prizadetemu g. soprogu in sinu izrekamo svoje najgloblje sožalje.

□ Združenje trgovcev za mesto Celje naznaja, da bodo v četrtek trgovine ves dan zaprte.

Ptuj

Žalne manifestacije za blagopokojnim kraljem Aleksandrom se nadaljujejo. Tako je sklicalo Muzejsko društvo žalno sejo za soboto 13. t. m. ob 17. uri, ki se je vršila pod predsedstvom gimnazijskega ravnatelja v pok. dr. Komljanca. Nadalje se vrši žalna seja Narodnega prosvetnega društva in pevskega društva »Cecilijae« v torek 16. t. m. ob 19. uri v društveni dvorani. Člani se vabijo, da se te žalne seje polnoštevilno udeležijo.

Osebnost. V Ptuj se je mudil te dni profesor dr. Slavič iz Ljubljane. V družbi g. prošta dr. Zagarja si je ogledal znamenitosti Ptuja in okolice.

Nezgoda. S kolesa je padel vpokojeni orožniški narednik Karol Vrečko iz Majšperka tako nesrečno, da si je nevarno poškodoval levo roko. Ponesrečenca so spravili v ptujsko bolnišnico.

Aromatin

specijalna dišavna mešanica za klobase, vseh vrst pečen in omak, za obare, zrezke in divjačino. En sam poskus Vas pritegne k stalnim odjemalcem.

Kulturni obzornik

Univ. prof. J. U. Dr. Karel Svoboda

V Pragi je umrl nagle smrti redni profesor češke politehniške J. U. dr. Karel Svoboda v najlepši moški dobi, mož, jeklenega krščanskega značaja za zlatega, za trpečega

sošloveka, topločutečega srea. — Pok. prof. dr. Karel Svoboda je bil markantna osebnost v češkem javnem življenju. Kot neutrujen, požrtvovalen delavec v političnem gibanju po vojni prerajene in čile čl. lido-ve stranke ga vidimo vse povojni čas kot skrajno delavnega člana osrednjega izvršilnega strankinega odbora. Na zunan pa se ni bavil toliko z »visoko« politiko, temveč je posvetil svoje dragocene zmožnosti komunalni politiki glavnega mesta Praga in tu smo ga imeli priliko občudovati vse povojni čas kot agilnega voditelja zastopnikov lidove stranke v občinskem odboru. Radi svojih sposobnosti in požrtvovalne delavnosti je bil ves čas tudi podžupan (namestnik primatorja) glavnega mesta Praga. Coprav mu je bilo sodelovati z vročimi in ostrimi političnimi in kulturnimi nasprotniki, s pok. dr. Svobodo je vsak rad sodeloval, ker je bil znan kot lojalen in absolutno pošten človek zlatega srea, ki osebno ni imel sovražnika, ker je mogel imeti le prijatelje. Bil pa je pok. profesor tudi zvest sin sv. Cerkve. Sam globoko veren je vzgojil s svojo zvesto družico gospo Hanno tudi svojo hčerko in štiri sinove v iskreni vdanosti katoliški cerkvi. Izmed nadarjenih sinov sta se mu tudi dva posvetila duhovskemu poklicu. Pa tudi javno je vedno odločno kot latk-apostol deloval za katoliško cerkev. Kaj je pomenilo, more oceniti samo, kdor se spomni na hude povojne čase, ko je bilo odpadniško gibanje v čsl. republiki v najsilovitejšem razmahu in je marsikateri slabotnejši odtrgalo od sv. Cerkve. Sv. oče ga je za njegovo junaško versko delovanje odlikoval s papeškim križem pro Ecclesia et Pontifice.

V svojem poklicu profesorja za zavarovalno pravo je bil priznan strokovnjak, od akademikov, svojih učencev, ljubljen kakor malokdo. Vseled svojih praktičnih sposobno-

sti in notorične poštenosti je opravljal tudi razne funkcije v zavarovalni stroki.

Tudi Jugoslovane, zlasti pa katoliške Slovence in Hrvate je ljubil. Iz lastnih sredstev je žrtvoval posebno za naše akademike »Krekovce« v najhujših časih, zlasti okrog l. 1921, 1922, ko so valutne neprilike grozile, da marsikomu za vedno pretrgajo nit študiranja. Celu njegova gostoljubna družinska miza je pomogla nekaterim vzdržati v najtežjih časih pri študiju v Pragi. Bil je ves darežljiv oče mladim »Krekovcem«, imel je zanje odprto srce in roko!

Pa tudi našo lepo Slovenijo je želel spoznati. In res je prišel s svojo drago soprogo ob priliki kongresa vodovodnih in plinarenških strokovnjakov jeseni leta 1931 v našo Ljubljano. Kot predsednik vodovodnega odseka prške občine se je udeležil imenovanega kongresa. Toda imel je poleg tega tudi oko in uho za naše slovenske razmere. Have anima pia! Prežalostni družini pa sočutje in božja tolažba!

Ing. Mate Absee.

„Cerkveni Glasbenik“

Septembarska in oktobrska številka: nadaljevanje »Razvoja slovenske glasbe« († Dr. Mantuani), konec Premrlovega članka o † Hugolinu Sattnerju, nadaljevanje »Zgodovine katoliške cerkvene glasbe« (dr. Dolinar), spomin na Leopolda Belarja ob 35 letnici smrti (Fr. Ferjančič), o † Petju nagrobni pri pogrebu in seznam slovenskih tovrstnih kompozitov (Stanko Premrl), »Nagrobnice« (za skladanje primerna besedila, Franjo Neubauer), Organistovski zadeve, Koncertna poročila, Dopisi, Oglasnik za cerkveno in svetno glasbo, Razne vesti — vse to je pestra vsebina izšlekega zvezka, ki ga je zopet izbrano uredil msgr. Stanko Premrl. V vseh navedenih spisih je bogastvo na glasbeni svet nanašajočih se misli, ki bodo lahko vsakega bralca prijetno in koristno bogatile.

Glasbena priloga pa prinaša štiri krajše skladbe različne vsebine: † Sattnerjevo pesem sv. Mali Tereziji, v utirjeni ameri gibajoče se delce, Kendovo »Povzdigovanje«, arhitektonske v štirih enakih razpredelih zgrajeno, melodično enostavno, harmonsko pa malce barvito skladbo, dr. Gržiničev »V zakramentu vse sladkosti«, preprosto, še nekoliko okorno v zgradbi in postopih, pa z gotovim doživljem napisano pesmico, in končno Premrlov »Reši me«, na osnovah gregorjanskega petje sloneč enoglasje, podprto z razgibano harmoniko in z njo povezano v lepo ubranost.

Vsem glasbenim krogom priporočamo naš edini cerkveni glasbeni list!

★

O jugoslovanskem slovstvu piše v najnovejši številki pariških »Les Nouvelles Littéraires« g. Ivo Barbič. Pregled obsega jugoslovansko slovstvo od začetka do današnjih dni in je seveda zelo pomankljiv, zlasti pa je orientiranost zelo površna. Tako trdi na pr. avtor, da je Vuk Karadžić po dolgih borbah uveljavil enotnost jezika, pri čemer so mu pomagali med drugimi tudi Slovenci Relkovič, Gaj, Vraz in Bleiweis. Potemtakem (vsaj tako piše Barbič) imamo od Karadžićevih časov enoten književni jezik, v katerem so pisali vsi listi avtorji, ki jih člankar navaja, med drugimi: Prešeren, Jenko, Askerc, Kette, Zupančič, Jurčič, Stritar, Kersnik, Leskovar (romanopisec) in Cankar... Čudimo se tolikim nepoučenosti avtorja, ki se v upi pisati za tako odličjen in razširjen list. — V isti številki so objavljene v francoskem prevodu sledeče pesmi: Narodne (štiri), A. Šantičevi (dve) in ena pesem v prozi Jovana Dučića.

VI. razstava »Grupe trojice« bo letos v novembru v Sarajevu. Vladimir Bečić priredi pri tej priložnosti kolektivno razstavo svojih del (olja, akvareli, risbe), z manjšim številom del pa bosta zastopala na tej razstavi Ljubo Babič in Jerolim Miše.